

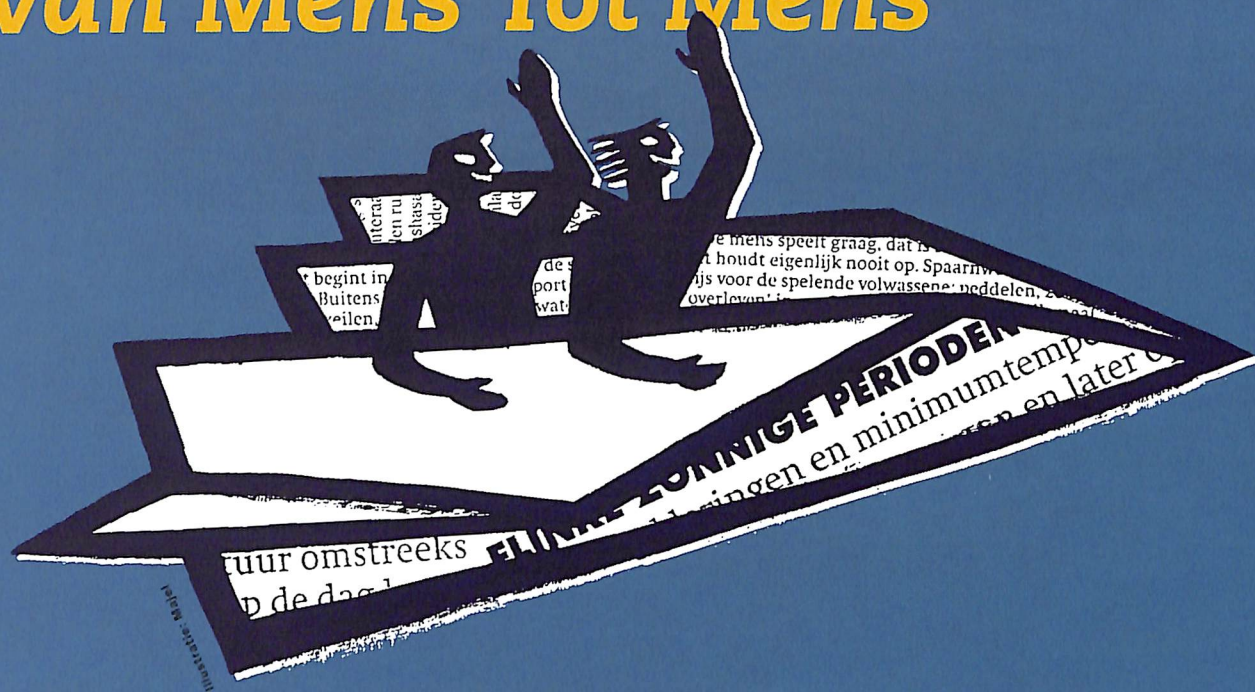
van mens tot mens

- Humanitas start grote campagne
- De speurneus van Humanitas
- Humanitas Dak Boven Je Hoofd helpt jongeren

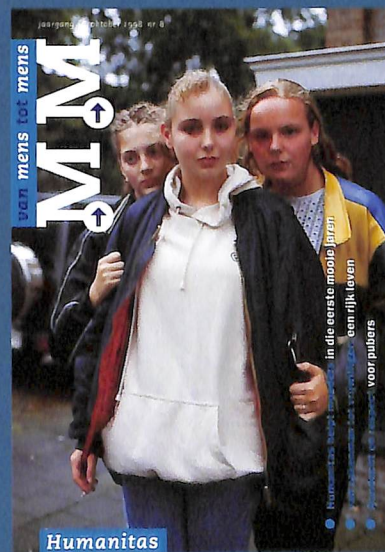
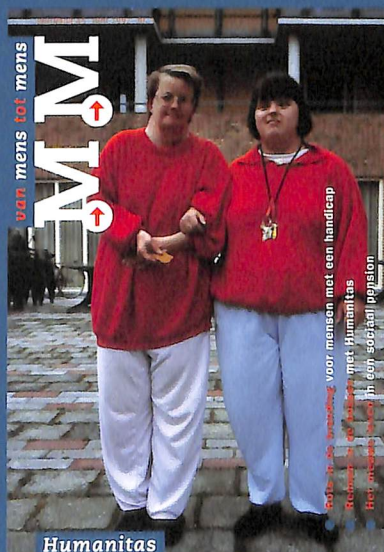
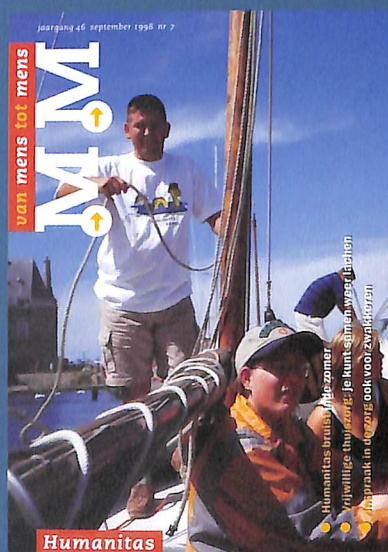
Humanitas

➔ Ook vrijwilligers krijgen Van Mens Tot Mens

➔ Naast de leden en donateurs van Humanitas ontvangen ook alle vrijwilligers van Humanitas tien keer per jaar Van Mens tot Mens. Het is van belang dat iedereen op de hoogte wordt gehouden van alle activiteiten en al het nieuws van Humanitas. Elke afdeling van Humanitas kan de namen en

adressen van haar vrijwilligers aan de redactie doorgeven. Alle vrijwilligers zullen dan zo spoedig mogelijk in het lezersbestand worden opgenomen. Vrijwilligers die nog geen Van Mens tot Mens ontvangen kunnen hiervoor contact opnemen met hun afdeling.

Humanitas

➔ Voor meer informatie
redactie Van Mens Tot Mens
020 - 5231100

4 Humanitas Nieuws

Leven met allochtone ouderen in Alkmaar

6 'Hier kan ik lekker nadenken'

Humanitas Dak Boven Je Hoofd biedt jongeren rust en ruimte

8 De speurneus van Humanitas

Interview met onderzoekster Annette Jansen

10 De grote trom

Humanitas start publiciteitscampagne

12 Dagboek van een vrijwilliger

Nellie Gloudeman, Home-Start

13 Afdeling Groningen

Opgestroopte mouwen in het noorden

14 Zusters

Nieuws van zusterorganisaties van Humanitas

15 Mening

Past het een vrijwilligersorganisatie om reclame voor zichzelf te maken?

16 Agenda

17 Organisatie

Nieuws voor kader en bestuurders

18 Postbus 71

Mr. Ton van de Brink beantwoordt brieven van lezers

Rijk worden

Over een paar weken komt mijn vriendin Annemiek terug uit Nepal. Zij is verpleegkundige en heeft twee en een halve maand als vrijwilliger op een medische post gewerkt die verbonden is aan een school. Deze school is opgericht door Trees van Rijsewijk, nadat zij al haar vanzelfsprekende zekerheden had achtergelaten. De Humanistische Omroep heeft onlangs een documentaire onder de titel Gewoon Handelen over haar en haar werk uitgezonden. Daarin stonden centraal de school en de manier waarop Van Rijsewijk de mensen helpt om vooral door eigen kracht een toekomstperspectief te vinden. De medische post bij de school kan alleen bestaan als die wordt bemenst met vrijwilligers. Deze keer is Annemiek dus gegaan. Behalve dat zij in een volstrekt andere omgeving zonder elektriciteit en andere ongemakken moest gaan werken, is natuurlijk ook de confrontatie met zichzelf een bijzondere uitdaging. Ik ben dan ook heel benieuwd wat voor betekenis deze maanden voor haar hebben. Ongetwijfeld zal zij ook teleurstellingen hebben meegemaakt, maar ik reken erop dat ze ook veel positiefs mee terugbrengt. Nu hoeft je niet perse naar Nepal of andere verre oorden om je als vrijwilliger in te zetten voor je medemens. Dat weten wij bij Humanitas maar al te goed. Toch heeft deze vrijwilligersbijdrage van Annemiek mij weer eens heel goed doen beseffen wat vrijwilligerswerk eigenlijk is. Je zet je eigen belang opzij om voor anderen iets te kunnen doen zodat de ander weer verder kan. Of je helpt activiteiten van de grond te tillen die er toe bijdragen dat de wereld leefbaar blijft. En dat doe je dan zonder dat je er geld mee verdient. Maar het levert wel heel veel voldoening op en het verruimt je blik op de mensen. Zo maakt vrijwilligerswerk je leven completer en rijker. Je kunt met recht stellen: vrijwilligerswerk betaalt slecht maar je wordt er heel rijk van.

Ineke van der Wel
voorzitter Humanitas

Jaargang 48 maart 2000 nr. 2

Van Mens Tot Mens
is het tijdschrift van Humanitas,
vereniging voor maatschappelijke dienst-
verlening en samenlevingsopbouw.

Humanitas

Wereldreis door Groningen

Humanitas in Groningen mag regelmatig een groep scholieren verwachten. Zij zijn op doorreis in het kader van het programma *Wereldreis door Groningen*, georganiseerd door stichting Kleurrijk en het Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking (COS). Het doel van de Wereldreis is om scholieren spelenderwijs in aanraking te brengen met de verschillende culturen in de stad. Op het programma staat ook een bezoek aan Humanitas, de instelling die voor de gemeente het inburgeringstraject voor nieuwkomers uitvoert. Ook gaan de 'reizigers' naar school: taallessen aan anderstaligen op het Noorder Avond College. Verder leidt de reis langs een synagoge, een proeverij van exotische hapjes, een imam, het Volkenkundig Museum en Black Hair Creation, een allochtone kapperszaak. Tenslotte wordt ook de gemeente Groningen niet overgeslagen. Die legt de scholieren uit welk beleid zij voert ten aanzien van allochtone inwoners.

Rouwverwerking in Doetinchem

Ongeveer tien keer zullen ze bij elkaar komen, de groep mensen die een kind, ouder, levenspartner, vriend of vriendin hebben verloren. Temidden van mensen die allemaal dezelfde ervaring hebben, kunnen zij hun gevoelens, gedachten en ervaringen uiten. De mensen uit de groep begrijpen het; zij worstelen met dezelfde zaken. Om een bijeenkomst goed te laten verlopen zijn er Ina Kreike en Sonja Gijsbers, vrijwilligers van Humanitas die aan den lijve hebben ervaren wat het is om een dierbare te hebben verloren.

Voor de vierde opeenvolgende keer is de afdeling Doetinchem begonnen aan een gespreksgroep voor nabestaanden. Mensen met een verlieservaring uit de hele regio komen daar op af. Vooral als de eerste schok na het overlijden achter de rug is en het leven haar gewone loop herneemt, krijgen nabestaanden het moeilijk. De omgeving staat minder open voor het leed, waardoor de rouwende alleen komt te staan bij de verliesverwerking. In de serie bijeenkomsten komen thema's als alleen staan, sociale contacten, familie en omgeving of gedenkdagen aan bod.

Sponsoring voor Home-Start in Noord-Brabant

Zowel Home-Start in Eindhoven als Home-Start in Helmond zijn onlangs met hun werkzaamheden begonnen na belangrijke donaties van sponsors en donateurs. Beide initiatieven zijn tijdens feestelijke bijeenkomsten van start gegaan. Home-Start is een inmiddels beproefde methode die Humanitas toepast om gezinnen met jonge kinderen te ondersteunen door vrijwilligers. Opvallend is het grote aantal supporters in zowel Eindhoven als Helmond die openlijk blijken gaven van

hun waardering voor Home-Start. Zoals de Hertogin van Brabant. Zij is onlosmakelijk verbonden aan de Hertoghof, waar Home-Start Eindhoven zetelt. 'Ik weet wat het is om elf kinderen op te voeden', zei zij bij de start van Home-Start. 'Gelukkig was er genoeg hulp van burens en familie toen mijn kinderen nog klein waren. Nu niet meer, daarom vind ik Home-Start een goed initiatief.'

In Eindhoven overhandigden de gemeente, Stichting Kinderpostzegels Nederland, de voorzitter van de afdeling Zuidoost Brabant van Humanitas en de Rabobank samen een bedrag van 375.000 gulden aan coördinator Margreet Steeghs van Home-Start. De betrokkenheid van directeur Brugmans van de Rabobank is terug te voeren op het belang dat de bank hecht aan de sociale leefbaarheid van Eindhoven. In Helmond kreeg Home-Start financiële steun van de gemeente, de afdeling Zuidoost Brabant van Humanitas en de Stichting Kinderpostzegels Nederland, samen goed voor 165.000 gulden.

Winschoten: dringen voor een bestuursfunctie

Begin januari zat de afdeling Oldambt (Winschoten en omgeving) nog met de handen in het haar: door onderbezetting dreigde het bestuur niet meer goed te kunnen functioneren. Twee van de vier bestuursleden waren om persoonlijke redenen opgestapt. Het overgebleven duo kon de vele werkzaamheden nauwelijks aan. Afdeling Oldambt organiseert een heel assortiment activiteiten, van Home-Start (opvoedingsondersteuning door vrijwilligers) tot een maatjesproject voor mensen met een psychiatrische achtergrond. Een maand later zijn alle zorgen alweer voorbij. Er hebben zich zo veel kandidaten voor een bestuursfunctie gemeld dat de afdeling het voor het uitkiezen heeft. 'Wij hebben de luxe dat wij kunnen kiezen', lacht een opgeluchte len Pluimert, algemeen bestuurslid van de afdeling Oldambt. 'Er hebben zich mensen gemeld die zich uit betrokkenheid willen inzetten voor de maatschappij. Voor het eerst in de geschiedenis hebben wij een oproep voor nieuwe bestuurders in de krant gezet. Vroeger probeerden wij altijd vrijwilligers te werven door te zoeken in onze eigen kennissenkring. Dat leverde ditmaal niets op. Omdat ik als coördinator rouwbegeleiding contacten had met de plaatselijke pers, kwam ik op het idee om onze speurtocht naar nieuwe bestuurders in de krant te zetten. De dag dat de krant uitkwam hadden wij al een eerste reactie en de volgende dag nog één. De plaatselijke radio pikte het bericht op en zo kwam onze vraag naar bestuurders breed in de publiciteit. Ik denk dat wij vaker de publiciteit zullen zoeken naar aanleiding van deze ervaring.' Er hebben zich inmiddels zoveel gegadigden gemeld dat de afdeling het bestuur zelfs kan uitbreiden met een paar extra mensen. De kandidaten variëren in leeftijd van 45 tot 66 jaar.

Foto: Stan Caudron

■ Gezinnen met jonge kinderen kunnen soms wel een beetje hulp gebruiken.

Foto: Henk Thomas

Den Helder wil vrijwilligersbureau

De plaatselijke afdeling van Humanitas in Den Helder pleit voor de oprichting van een speciaal bureau dat de vraag naar vrijwilligerswerk en het aanbod ervan op elkaar afstemt. Mevrouw A. Lodder van de afdeling Den Helder meent dat de gemeente zich daarvoor sterk moet maken. Er zijn in de Noord-Hollandse gemeente zoveel vrijwilligersorganisaties dat mensen die vrijwilligerswerk willen doen, geen idee hebben waar zij zich moeten aanmelden. Een overkoepelend bureau zou daarbij een bemiddelende rol moeten gaan spelen. 'Er zijn zoveel mensen die iets goed kunnen en daar anderen mee willen helpen', zegt Lodder. 'Maar zij zien door de bomen het bos niet meer. Mensen die zich als vrijwilligers willen inzetten, moeten op de hoogte worden gehouden wanneer er vrijwilligersbanen vrijkomen.' De gemeente Den Helder gaat 80.000 gulden vrijmaken voor ondersteuning van het plaatselijke vrijwilligerswerk.

Praten over de dood in West-Friesland

In West-Friesland is Humanitas samen met de uitvaartvereniging AVVL en het Humanistisch Verbond begonnen met het aanbieden van de cursus *Praten over de dood verrijkt je leven*. In zes bijeenkomsten krijgen de cursisten onderricht over praktische zaken die verband houden met sterven en uitvaart. Het gaat nadrukkelijk niet om een cursus rouwverwerking, maar om de invulling van praktische zaken met betrekking tot het onderwerp. De cursus wordt regelmatig gehouden in alle delen van het land. Voor 60 gulden ontvangen de deelnemers het cursusboek, dat samen met de eigen ervaringen de basis van de serie bijeenkomsten vormt.

■ De culturele normen en waarden van ouderen zijn niet voor iedereen vanzelfsprekend.

Leven met allochtone ouderen

De afdeling Alkmaar is in samenwerking met de provinciaal werkende stichting Pylon begonnen met het project *Leven en wonen met allochtone ouderen*. In acht bijeenkomsten leren ouderen welke overeenkomsten en verschillen er zijn tussen de diverse culturen in Alkmaar. De plaatselijke afdeling probeert zo een brug te slaan tussen ouderen met diverse etnische achtergronden.

Het streven is om ouderen meer inzicht in en begrip voor elkaars culturele achtergrond bij te brengen. Uit onderzoek is gebleken dat de meeste ouderen weinig benul hebben over andere zeden en gewoonten dan die van zichzelf. Zij zijn opgegroeid in een mono-cultuur, waardoor zij nauwelijks contact onderhouden met ouderen met een andere achtergrond. Toch is dat onderlinge contact belangrijk, vindt Humanitas.

De etnische diversiteit in een stad als Alkmaar is zo gegroeid dat allochtone burens niets bijzonders meer zijn. Daarnaast worden mensen met het klimmen der jaren steeds afhankelijker van hun burens, zeker als het ook generatiegenoten zijn. Alleen al om die reden is het goed als zij meer onderling contact zouden hebben. 'Begin februari hadden wij een kennismakingsbijeenkomst met de eerste groep van twaalf deelnemers', vertelt projectcoördinator Truus Oud. 'Daar legden wij voor de hele groep nog eens de doelstelling van het project uit en kon men kennis maken met elkaar, met mij en met mijn collega Mildred Braam. De eerste groep bestaat uit autochtone ouderen. Uit onderzoek blijkt dat het niet verstandig is dit soort groepen al in het begin gemengd samen te stellen. Anders spreken mensen

minder gemakkelijk hun gedachten uit, waardoor het moeilijker is om met een open blik naar elkaar te kijken. Dat komt het proces van leren over elkaar niet ten goede. De eerste serie bijeenkomsten sluiten wij af in april, waarna Mildred voor een groep allochtone ouderen acht bijeenkomsten zal leiden.'

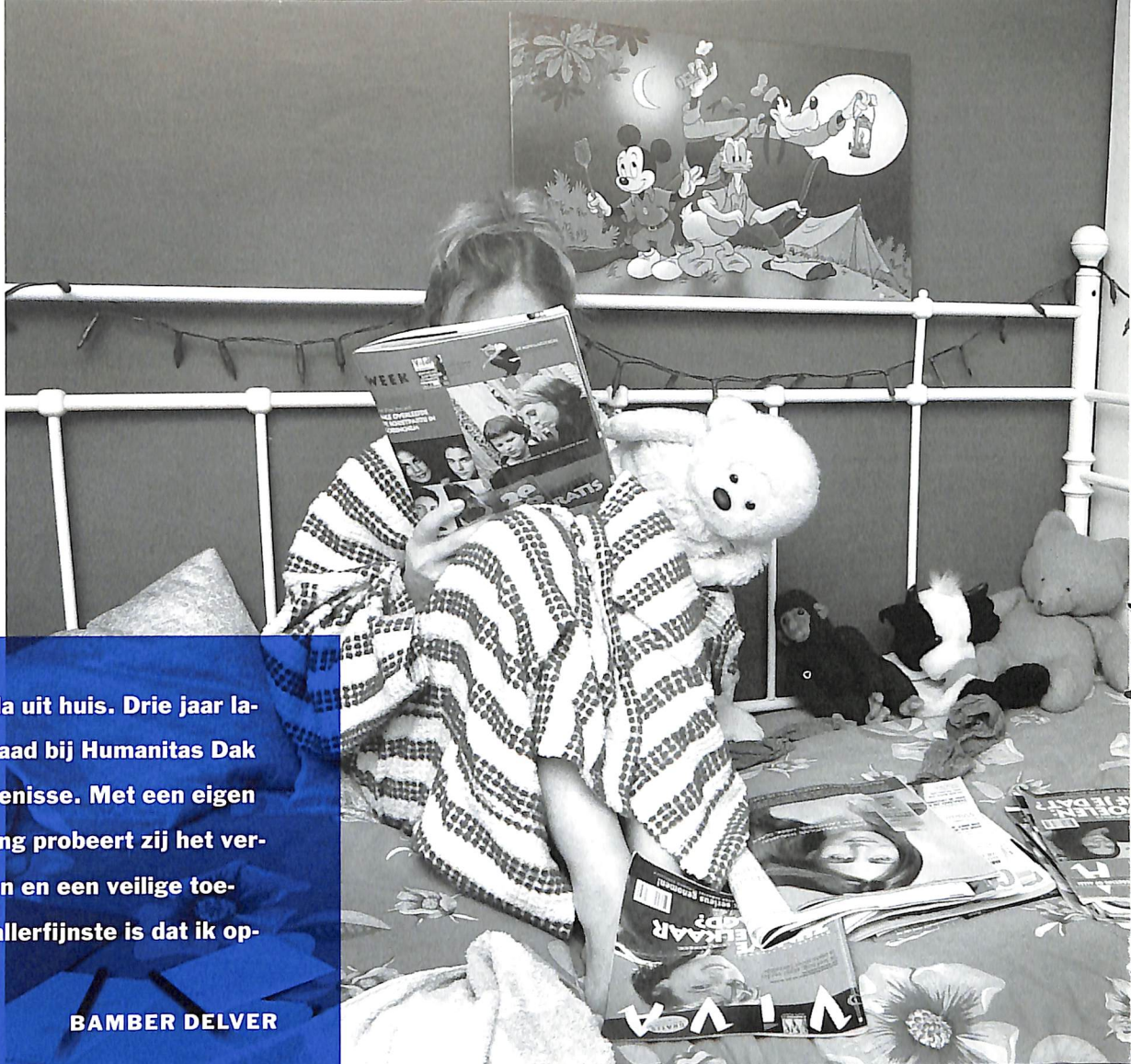
Meer informatie: afdeling Alkmaar (Truus Oud), telefoon 072 · 540 1800.

■ De afdeling Eemland is in **Amersfoort** en **Baarn** op zoek naar vrijwilligers voor Home-Start, opvoedingsondersteuning aan gezinnen met kinderen tot zes jaar. Kandidaten moeten ervaring hebben met het opvoeden van kinderen en ten minste één dagdeel per week beschikbaar zijn. Humanitas biedt onkostenvergoeding, een voorbereidingscursus, themabijeenkomsten en individuele begeleiding. Telefoon 033 · 479 0840 (Wilma Smit) van 9.30 tot 16.30 uur.

■ Ook in **Emmen** en omgeving zoekt de plaatselijke afdeling van Humanitas vrijwilligers die zich willen inzetten voor Home-Start. Vrijwilligers krijgen een voorbereidende cursus aangeboden. Telefoon 05222 · 260 877 (Wim en Lia de Lang) of 05222 · 252 458 (Fien Nieland).

■ In de **Zaanstreek** is Humanitas op zoek naar vrijwilligers voor de projecten Vriendschappelijk Huisbezoek, Thuisadministratie en het Maatjesproject. Het gaat om het bezoeken van mensen die behoefte hebben aan regelmatig contact en mensen met een psychiatrisch verleden die steun zoeken bij het hervinden van hun zelfvertrouwen in de samenleving. Daarnaast is er vraag naar ondersteuning van mensen die moeite hebben met hun administratieve zaken. Vrijwilligers worden begeleid door een coördinator, krijgen een vergoeding van hun reiskosten en zijn WA-verzekerd. Meer informatie: Humanitas afdeling Zaanstreek, telefoon 075 · 628 7464 (Hans en Corrie Wilmer) of 075 · 615 7056 (Guus Grippeling).

■ In **Hoogeveen** en **de Wolde** zoekt de afdeling Zuid-Drenthe gezinnen die eens in de maand gastgezin willen zijn of die af en toe de rol van opa of oma op zich willen nemen. In het kader van het project Gast/Logeerproject biedt Humanitas kinderen die er af en toe even uit moeten een tijdelijk gastgezin. Meer informatie: Humanitas Zuid-Drenthe, telefoon 0528 · 235 252 (Janny ter Borg) of 0528 · 273 564 (Diny Huybrechts).

Als tiener vluchtte Gisela uit huis. Drie jaar later kwam zij ten einde raad bij Humanitas Dak Boven Je Hoofd in Spijkenisse. Met een eigen kamer en veel begeleiding probeert zij het verleden achter zich te laten en een veilige toekomst te bouwen. 'Het allerfijnste is dat ik opnieuw kan beginnen.'

BAMBER DELVER

HUMANITAS DAK BOVEN JE

'Een veilige plek om

'TOEN IK ACHT WAS KWAM toevallig uit dat mijn vader in werkelijkheid mijn stiefvader was', zegt Gisela. 'Ik had dat nooit geweten. Ik maakte eigenlijk geen deel uit van ons gezin en mijn moeder begon mij steeds meer buiten te sluiten omdat ik haar herinnerde aan haar ex-man. Dat werd erger naarmate ik ouder werd. Ons gezin kende in die tijd meer problemen. Mijn moeder is zwaar diabeet en mijn hele leven ben ik eraan gewend dat er allerlei medische zaken aan de hand waren of dat zij in het ziekenhuis lag. Haar been is op een gegeven moment

'Het hebben van een eigen ruimte is voor jongeren de eerste stap om tot rust te komen'

geamputeerd, waarna zij werd afgekeurd. Mijn stiefvader kreeg een ongeluk met een scooter en raakte ook afgekeurd. Als gevolg daarvan kregen mijn ouders steeds minder geld maar zij hadden wel een koophuis af te lossen. De spanning in huis was te snijden. Ik kreeg te horen dat ik steeds meer op mijn vader leek, wat geen compliment was. Thuis was het geen leven meer voor mij, ik voelde me doodongelukkig. Er waren veel ruzies. Op een dag liep het zo hoog op dat ik weg liep en mijn moeder mij na schreeuwde dat ik nooit meer terug hoefde te komen.'

Plek om te slapen

Gisela (19) woont sinds december 1999 in een eigen kamer in een van de drie woningen van Humanitas Dak Boven Je Hoofd. Op haar zestiende verliet ze het ouderlijk huis. Samen met haar vriend

■ Humanitas in Spijkenisse biedt jongeren rust en veiligheid.

Sander zwierf ze langs allerlei opvangcentra, waar zij nooit lang konden blijven. 'Zulke huizen bieden geen echte hulp maar alleen een plek om te slapen', zegt Gisela. Op een gegeven moment vonden zij eigen woonruimte in Rotterdam West. Hun geluk sloeg al snel om in angst: 'De buurt zat vol drugsgebruikers en -dealers. 's Nachts om vier uur begon het leven daar pas. Onder ons raam werd geschreeuwd en gevochten.' Uiteindelijk verliet het jonge stel hun huis omdat ze zich niet veilig voelden. 'Sander was bedreigd en wij moesten er weg, wilde er niks ergs gebeuren.' Uiteindelijk kwamen ze via een hulpverleningsinstelling in contact met het project Dak Boven Je Hoofd van Humanitas Voorne-Putten en Rozenburg. Het project biedt dak- en

HOOFD

het verleden en werken aan de toekomst.'

Gisela heeft wekelijks een gesprek met een van de begeleiders. 'Natuurlijk vertel ik wat ik heb meegemaakt, maar we komen toch altijd weer terug op hoe het verder moet. Het is niet goed om alleen maar achterom te kijken, ik wil naar voren kijken en wat van mijn leven maken. Mijn begeleidster zegt: 'Je bent pas negentien, je hebt nog een heel leven voor je'. Ik vind het vaak moeilijk om naar voren te kijken omdat ik de toekomst zo onzeker vind. Ik denk regelmatig terug aan ons gezin en dan word ik erg verdrietig dat mijn ouders me niet meer willen zien en ik geen contact met mijn broertje heb.'

Woedend reageren

Gisela heeft moeite om zichzelf niet de schuld te geven van wat er thuis mis is gegaan. Tijdens de begeleidingsgesprekken komt zij daar steeds op terug. 'Soms denk ik dat ik de oorzaak van alle ellende ben. Ik kan soms woedend reageren en er is dan geen land met mij te bezeilen. Ik lijk soms precies op mijn moeder, besef ik dan. Het wonen in dit huis van

'Mijn moeder schreeuwde mij na dat ik nooit meer terug hoefde te komen'

Nu heeft ieder van ons even een eigen plek nodig. Ik ben erachter gekomen dat ik mijzelf moet leren kennen. Ik wist helemaal niet wie ik was of wat ik wilde, daar heb ik nooit de kans voor gehad. Het allerfijnste van dit project is dat ik in staat ben om opnieuw te beginnen. Eindelijk kan ik nadenken over wat ik zelf wil.'

Ester vult haar aan: 'Want dat jij ook nog wat te willen had, wist je niet.' Gisela: 'Nee, ik ben nooit op het idee gekomen om iets voor mijzelf te doen. Ik wil graag werken. Ik heb een diploma bloemschikken en misschien kan ik in een winkel werken met fijne collega's. Mijn droom is een fijn leven te hebben met mensen die ik leuk vind en die mij leuk vinden. Het liefste met mijn vriend. Ik hoop dat wij op een dag tegen elkaar kunnen zeggen dat we het hebben gered, ondanks alle problemen.'

lekker na te denken'

thuisloze jongeren een eigen kamer en begeleiding. Gisela en Sander hebben nu via Humanitas ieder een eigen kamer. 'Eindelijk rust', zegt Gisela. 'Een eigen plek om van daaruit met ons leven te beginnen. Hoe moeilijk dat ook is.'

Het uitgangspunt van Dak Boven Je Hoofd is om jongeren met de nodige begeleiding te helpen hun plaats in de maatschappij in te nemen 'Ons pand is een woonhuis dat midden in de wijk staat', zegt Ester Dielissen, begeleider van het project. 'De ligging is belangrijk omdat we willen dat de jongeren niet worden geïsoleerd van de samenleving, maar er juist middenin staan. Om vanuit die positie hun leven op te bouwen. We bieden niet alleen een dak boven het hoofd, maar ook ondersteuning. Niemand zit hier voor niets, alle jongeren die wij opvangen hebben een verleden. Maar ook een toekomst. We praten over

Dak Boven Je Hoofd is plezierig, omdat ik hier leer om mezelf te zijn. Hier is het rustig en kan ik lekker op mijn kamer zitten nadenken. Thuis kon dat nooit en ook niet in een opvangtehuis of in ons huis in Rotterdam West.'

Juist die veilige plek is het belangrijkste, zegt Ester. 'Wij merken dat het hebben van een eigen ruimte voor de jongeren de eerste stap is om tot rust te komen. Dat hebben ze nog nooit gehad. Hoe kun je iets over jezelf leren als de rust en de tijd daarvoor er niet zijn?' Gisela heeft in de korte tijd bij Humanitas al veel over zichzelf geleerd. 'Sander en ik zijn uit elkaar gaan wonen. Wij zaten te dicht op elkaars lip en we maakten elkaar gek. Wij wisten niet dat onze relatie steeds slechter ging doordat wij te dicht op elkaar zaten. Toen we allebei van huis weg gingen, hadden wij elkaar hard nodig. Wij waren bezig met overleven.

Vrouwen en jongeren

Sinds begin november 1999 is de stichting Humanitas Dak Boven Je

Hoofd Voorne-Putten en Rozenburg van start gegaan. De stichting herbergt twee werkeenheden: begeleidde opvang voor vrouwen en de jongerenopvang. Bij de jongerenopvang kunnen dak- en thuisloze jongeren (18-23 jaar) tijdelijke woonruimte huren. Zeven dagen per week is er 24 uur begeleiding aanwezig. In een periode van negen maanden moeten de bewoners in staat zijn weer hun eigen leven in te gaan richten.

'Ik voel mij de speurneus van Humanitas'

'VOOR HUMANITAS ONDERZOEK ik hoe wij als vereniging kunnen inspelen op de diverser wordende maatschappij. De maatschappij en de cultuur veranderen voortdurend. Als je als maatschappelijke organisatie goed werk wilt blijven doen, moet je zorgen dat je ook verandert. Hoewel Humanitas sinds de oprichting in 1946 heel wat diverser is geworden, is zij nog steeds overwegend een witte organisatie. Kunnen wij in zo'n diverse maatschappij dan nog wel optimale dienstverlening bieden?

Om er achter te komen wat de mensen van Humanitas daar zelf van vinden heb ik interviews gehouden. Er is enige weerstand bij de afdelingen om allochtonen in besturen op te nemen, zo blijkt uit gesprekken met consultants van de afdelingen. Bij veel andere verenigingen zie je dat ook. Bij de Scouting was het precies hetzelfde, zo bleek. Ik begrijp dat wel. Mensen kennen elkaar al heel lang, ze hebben een eigen cultuur ontwikkeld. Elke verandering heeft tijd nodig voor mensen eraan gewend zijn. Maar ook al is het begrijpelijk dat mensen moeite hebben met veranderingen in hun organisatie, daarmee is niet gezegd dat het goed is om alles bij het oude te laten. Ons uitgangspunt is dat Humanitas er is voor alle mensen in onze samenleving. Toch zullen allochtonen zich op dit moment niet gauw tot Humanitas wenden. Zij herkennen zichzelf niet in de organisatie. Van die witte uitstraling moeten wij ons veel sterker bewust worden.

Uit het onderzoek blijkt ook dat Humanitas veel te weinig tijd heeft voor nieuwe medewerkers. Er is een beperkt introductieprogramma en nieuwe medewerkers moeten voor een groot deel zelf uitzoeken hoe het werkt bij Humanitas. Begrippen als tijd, aandacht en betrokkenheid zouden niet alleen een

'Jonge, kritische mensen die voor Humanitas stelling durven nemen'

Naam	Annette Jansen
Leeftijd	27
Woonplaats	Utrecht
Beroep	Beleidsmedewerkster
Bijzonderheden	Onderzoekt maatschappelijke ontwikkelingen voor Humanitas

rol moeten spelen in de activiteiten van Humanitas, maar ook in de rest van de organisatie. Gelukkig is er de laatste tijd al veel veranderd, maar wij zijn er nog niet.

Een ander onderdeel van mijn werk is monitoring, het volgen van landelijke ontwikkelingen op het gebied van zorg en welzijn. Ik bekijk welke trends belangrijk zijn voor Humanitas, waar de behoefte bestaat aan Humanitas-projecten, waar subsidies voor onze activiteiten beschikbaar zijn en welke posities andere maatschappelijke organisaties innemen. Om een voorbeeld te noemen: in Den Haag werd uit onderzoek duidelijk dat veel jonge allochtone meisjes een poging tot zelfdoding doen. Waarschijnlijk heeft dat te maken met de benarde positie tussen twee culturen waarin zij soms verkeren. Veel meisjes zijn in Nederland geboren en getogen, maar zij worden wel uitgehuwelijkt. Als zij het daar niet mee eens zijn, hebben zij twee manieren om dat duidelijk te maken aan hun ouders: weggelopen of zelfdoding. Van het bestuur van district Oost van Humanitas kreeg ik het verzoek om uit te zoeken of dit probleem ook bestaat in Oost-Nederland. Ik heb navraag gedaan bij riaggs en andere hulpverleningsinstellingen naar gegevens over dit onderwerp. Naar aanleiding van mijn vraag gaat de GGD onderzoek doen naar deze problematiek in het oosten van het land. Op basis van de uitkomsten daarvan kan ik een advies

■ Onderzoekster Annette Jansen: 'Het is niet goed om alles bij het oude te willen laten.'

uitbrengen over de wenselijkheid om projecten voor dit onderwerp op te zetten.

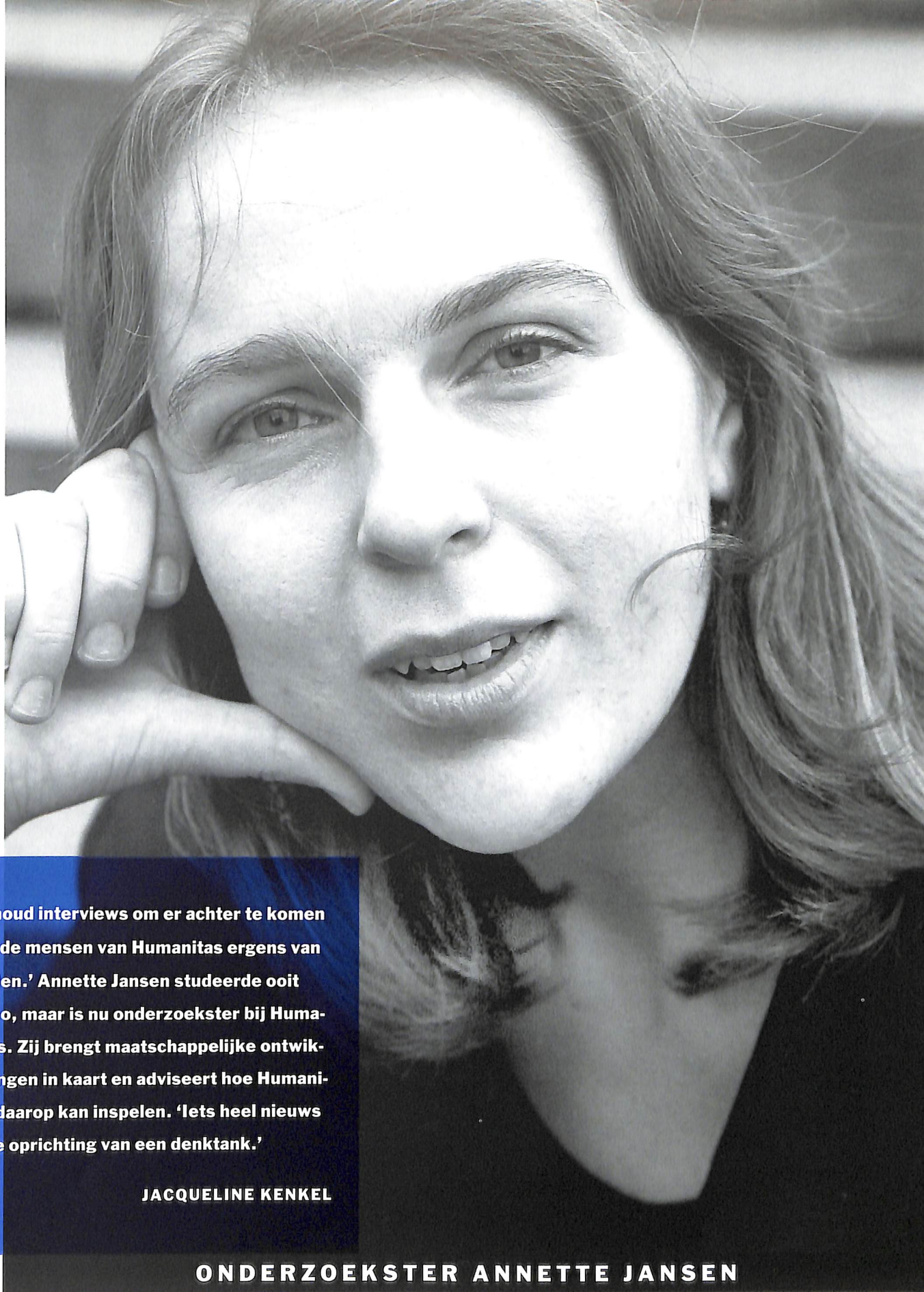
Ik geef ook informatie door van het ene aan het andere Humanitas-district. Ervaringen van het ene Humanitas-project kunnen heel nuttig zijn voor het andere. Zo is er in district Zuid de afgelopen zomer een succesvol vakantiecamp georganiseerd voor jonge asielzoekers. Een beschrijving van de aanpak geef ik door aan andere districten zodat niet iedereen het wiel opnieuw hoeft uit te vinden.

Iets nieuws is de oprichting van de denktank van Humanitas, waarbij ik betrokken ben. De denktank bestaat uit jonge, kritische mensen die stelling willen en durven nemen in maatschappelijke discussies. Wij hebben in deze

'Ik ben altijd aan het snuffelen naar nieuws op het gebied van welzijn en zorg'

denktank journalisten, mensen uit de zorg en jonge ondernemers uitgenodigd. Zij willen deelnemen aan maatschappelijke discussies met ingezonden brieven in de krant en het geven van interviews. Stellingname door Humanitas is nodig. In onze statuten staat dat wij ernaar streven dat iedereen volwaardig en gelijkwaardig kan deelnemen aan de samenleving. Maar vaak ontwikkelt de overheid beleid waarvan je je kunt afvragen wat de bijdrage is aan de samenleving. Denk aan de tweedeling in de zorg, werkvergunningen voor asielzoekers, vergrijzing ...

Voor mijn werk moet ik veel lezen. Niet alleen kranten en tijdschriften maar ook rapporten van het ministerie van vws of van andere instellingen. Daardoor kan ik duidelijk de ontwikkelingen volgen die zich in het hele land

'Ik houd interviews om er achter te komen wat de mensen van Humanitas ergens van vinden.' Annette Jansen studeerde ooit piano, maar is nu onderzoekster bij Humanitas. Zij brengt maatschappelijke ontwikkelingen in kaart en adviseert hoe Humanitas daarop kan inspelen. 'Iets heel nieuws is de oprichting van een denktank.'

JACQUELINE KENKEL

ONDERZOEKSTER ANNETTE JANSEN

afspelen. Zo wordt er ineens veel geschreven over *intergenerationele buurtontwikkeling*. Weer zo'n mooi woord. Het gaat over een initiatief om de oudste en de jongste bewoners van een buurt met elkaar in contact te brengen zodat zij

meer begrip krijgen voor elkaar. Dat contact verbetert de sfeer in een buurt en zorgt ervoor dat de bewoners zich verantwoordelijker voor elkaar gaan voelen. Dat is nu echt een Humanitas-onderwerp dat ik onder de aandacht breng.

Zo ben ik alsmaar aan het snuffelen naar nieuws op het gebied van welzijn en zorg. Kijken waar zich problemen voordoen waaraan wij met ons werk iets kunnen bijdragen. Soms voel ik me net de speurneus van Humanitas.'

Vandaag coördineert de burgemeester van Alkmaar de telefooncirkel

OP DE OCHTEND VAN dinsdag 29 februari rinkelt de telefoon bij mevrouw Bakker uit Alkmaar. Burgemeester Bandell is aan de lijn. Hij start die dag de telefooncirkel van de afdeling Alkmaar van Humanitas. Voor vandaag is hij de coördinator. De telefooncirkel bestaat uit een groep ouderen die elkaar dagelijks bellen in afgesproken volgorde. Zo controleren ze even of iedereen in orde is.

De Alkmaarse burgemeester is een van de velen die zich op de laatste dag van februari inzette als vrijwilliger. Ook zijn collega in Deventer, burgemeester Lith de Jeude, zette zich in. Dinsdagmiddag was hij verkoper bij ABAL, de winkel van Humanitas die eerlijke producten uit de Derde Wereld verkoopt. Burgemeester Welschen uit Eindhoven hielp bij het plaatsen van twee bankjes, speciaal voor vrijwilligers.

Met hun vrijwilligerswerk markeerden de burgervaders de start van de eerste landelijke campagne van Humanitas, gericht op meer naamsbekendheid en werving van leden en vrijwilligers. De campagne wordt begeleid met een stroom van radiospots, krantenadvertenties en manifestaties in het hele land.

Humanitas legt in de campagne de nadruk op de rol en de betekenis van de vrijwilliger.

Goedzak

Er wordt in de campagne drastisch afgerekend met het oude, clichématige beeld van de vrijwilliger: iemand met teveel tijd die als een ploeterende goedzak de goede zaak dient, ontberingen trotserend. Het is vooral dat beeld van vrijwilligerswerk dat mensen afschrikt. 'Ik denk dat mensen zich eerst een verkeerd beeld vormen van wat vrijwilligerswerk is en zich dan niet opgeven', zei Frank Pels, vrijwilliger van Humanitas en bedenker van de campagne, tijdens een forumdiscussie bij de start. 'Dan hebben ze een excuus om geen vrijwilligerswerk te doen. Geen tijd, zeggen zij dan vaak.' De forumdiscussie in Amsterdam werd geleid door Pieter-Jan Hagens, journalist en ook voor deze middag vrijwillig aan het werk voor Humanitas.

Met de start van een landelijke campagne op 29 februari presenteerde Humanitas een nieuwe generatie vrijwilligers.

Mensen die zich vanuit hun deskundigheid af en toe inzetten voor de medemens.

Zelfs de bekende diskjockey 100% Isis laat zich zo verleiden tot vrijwilligerswerk.

HENK VLAMING

DOEN WAT

Start landelijke

Van het beeld dat vrijwilligerswerk alleen opoffering betekent, laat Humanitas weinig meer heel. 'Je moet er niet alleen maar nobel over doen', meent Siny Strikwerda, statenlid voor de PvdA en vrijwilligster van de Leerplaats 55+ van

afdeling Amsterdam van Humanitas. 'Ik ben nieuwsgierig van aard. Als vrijwilliger kom ik in aanraking met allerlei mensen en dat is precies wat ik wil.'

Humanitas presenteerde eind februari een nieuw soort vrijwilliger: iemand

JE MOET DOEN

campagne

die vanuit zijn of haar specifieke deskundigheid slechts af en toe vrijwilligerswerk doet in plaats van elke week of maand. Ook één keer per jaar is dat mogelijk. Humanitas introduceert daarom de jaardag-vrijwilliger, een vrijwilliger

die zich minstens één dag in het jaar inzet voor een ander. Vandaar dat in het hele land bekende personen zijn gevonden die voor één dag willen laten zien dat ze hun eigen expertise vrijwillig kunnen inzetten. In Amsterdam trad de bekende

Foto's met de klok mee vanaf linksboven:

■ **Afdeling Coevorden trekt de aandacht.**

(foto Omke Oudeman)

■ **Feest voor alleenstaande minderjarige asielzoekers.** (foto Henk Thomas)

■ **Burgemeester Welschen opent de campagne van Humanitas in het zuiden van het land.** (foto Humanitas District Zuid)

■ **Forumdiscussie tijdens de campagne-start op het landelijk bureau: 'Je kunt zelfs vrijwilliger zijn voor één avond per jaar.'**

(foto Henk Thomas)

■ **100% Isis draait voor alleenstaande minderjarige asielzoekers.** (foto Henk Thomas)

diskjockey 100% Isis vrijwillig op voor minderjarige asielzoekers.

Haagse Harry

In Groningen wordt elke twee weken een nieuwe jaardag-vrijwilliger ingezet. De Groningse cabaretier Bert Visser zet zich in voor mensen met een geestelijke handicap en de gebroeders Koeman, ex-voetballers, zijn benaderd voor een voetbaltoernooi voor kinderen. Ook op andere plaatsen melden de jaardag-vrijwilligers zich. Zelfs de bekende Haagse Harry werkt mee.

Komende zomer gaat Mano Barten, assistent-manager van het orkest Phylharmonica, mee op een van de kindervakantieweken als begeleider. 'In die tijd van het jaar heb ik tijd beschikbaar', zegt hij. 'Wat ik kan verwachten weet ik nog niet, maar het lijkt me gewoon leuk.'

De jaardag-vrijwilliger is bedoeld om te laten zien dat vrijwilligerswerk als eenmalige gebeurtenis nuttig en welkom is. Dat maakt de drempel om vrijwilliger te worden een stuk kleiner. 'Waar het om gaat is dat je mensen minder kans geeft om te vluchten voor het doen van vrijwilligerswerk', meent Frank Pels. 'Je benadrukt dat je zelfs voor een enkele avond vrijwilliger kunt zijn. De slager die een leverworst beschikbaar stelt voor een goed doel is ook vrijwilliger. Hetzelfde geldt voor de boekhouder die een keer de administratie doet voor een cliënt van Humanitas.'

'Ik weet niet wat ik kan verwachten, maar het lijkt mij heel leuk'

Nellie Gloudemans Home-Start

Home-Start biedt ouders met jonge kinderen ondersteuning bij de opvoeding door ervaren vrijwilligers. Nellie Gloudemans bezoekt als vrijwilligster van Humanitas regelmatig moeders met kleine kinderen en steekt hen een hart onder de riem.

EEN AANTAL JAREN GELEDEN ZOCHT ik vrijwilligerswerk en wist dat Humanitas altijd nieuwe mensen kon gebruiken. Op een receptie van Humanitas hoorde ik alles over Home-Start: ouders steunen bij het opvoeden van kinderen en het besturen van een gezin. Wat een geweldig idee. Als zoiets had bestaan toen mijn kinderen nog klein waren, had ik er graag gebruik van gemaakt. Toen de kinderen het huis uit zouden gaan, wilde ik iets kunnen betekenen voor andere ouders. Ik schreef mij in als vrijwilliger en kreeg na een paar maanden bericht over de kennismakingsbijeenkomst voor nieuwe vrijwilligers. Er werd een voorbereidende cursus gegeven waar alles werd verteld over de principes en de doelstellingen van Home-Start, de rol daarbij van de vrijwilliger en zaken waar wij tegenaan zouden kunnen lopen. Vrij snel daarna werd ik gekoppeld aan 'mijn eerste gezin'. Inmiddels heb ik drie gezinnen begeleid en nu bezoek ik een alleenstaande moeder met twee kinderen.

Maandag

Om half twee bel ik aan. Meteen zwaait de deur open en staat Annemieke met een stralend gezicht in de gang. 'Fijn dat je er weer bent, ik heb er naar uitgekeken. Ik heb zoveel te vertellen.' Annemieke gaat mij voor naar de inmiddels bekende huiskamer. Al snel staat een blad met een theepot en twee kopjes op tafel. Een spervuur van verhalen komt los. Ik ben Annemiekes luisterend oor. In de cursus over Home-Start vergelijken we de rol van de vrijwilliger altijd met die van een buurvrouw die langskomt voor een praatje en een kopje thee. Annemieke heeft haar verhalen opgespaard. 'Ik kon mijn kinderen in het weekend wel schieten, alles ging fout. Boodschappen doen terwijl de kinderen vervelend waren. Het huis was niet opgeruimd en de was moest nog worden gedaan. De kinderen waren druk, ze luisterden niet goed. Het kost me heel veel energie om alles alleen te doen.' Een buurvrouw zou vertellen

het positieve te benadrukken. Er gaan toch ook wel dingen goed? Annemieke is even stil en vertelt dan wat er goed gaat. Dat is belangrijk. Home-Start betekent ondersteuning en stimulering van het zelfvertrouwen van ouders. Daar heb je als vrijwilliger geduld voor nodig. Niet de antwoorden zelf geven, maar ouders laten vertellen en oplossingen zelf laten vinden. Annemieke weet best wat ze kan doen om problemen op te lossen, maar zij heeft even steun nodig. Die steun is tijdelijk, op een dag zal zij het weer zelf kunnen.

Het is gauw half drie, tijd om de jongens van school te halen. Wij trekken onze jassen aan en gaan naar het schoolplein. Als Bas en Thomas de school

uitlopen rennen ze naar ons toe. Eenmaal thuis komt de aandacht voor de twee jongens. Ik doe een leuk spel met ze. Annemieke blijft in de buurt, zij wil leren hoe zij met haar kinderen kan spelen. Daar praten we even later over na: 'Ik ben soms zo ongeduldig bij het spel, maar als ik gewoon mee speel en de jongens hun gang laat gaan, zijn ze veel rustiger. Dat deed jij ook, dat zag ik

meteen. Morgen ga ik er eens fijn voor zitten en probeer ik het ook uit.' Ik weet nu al dat Annemieke op een dag zal merken dat zij het weer zonder steun kan. Het gaat nu eigenlijk al heel goed met haar gezin. Annemieke heeft meer overzicht in haar situatie, zij heeft ruimte gekregen om de kinderen meer structuur te geven en consequent te zijn.

Dan is het tijd om weg te gaan en ik neem afscheid. Bas, Thomas en Annemieke staan met grote gebaren uit te zwaaien. Ik fiets met een goed gevoel naar huis.

De namen Annemieke, Bart en Thomas zijn gefingeerd.

Illustratie: Majel

hoe Annemieke het anders zou kunnen doen. Een vrijwilliger van Home-Start doet dat niet. Ik zeg dat ik zulke situaties gedeeltelijk herken van toen mijn kinderen klein waren. Hoe chaotisch het soms was en hoe moe ik werd van dat constante combineren van taken. Annemieke kijkt verrast: 'Oh? Ik dacht dat het aan mij lag'. Ik kan haar geruststellen: meer moeders kampen met deze problemen. Annemieke is opgelucht. 'Ik vind dat ik het allemaal zo fout doe', zegt zij. 'Ik wil het graag anders doen.' Nu is het tijd om

Ruim dertig projecten heeft de bloeiende afdeling Groningen op de rails. Met haar opgestroopte mouwen en uitgebreide samenwerking met andere organisaties, dwingt Humanitas in de noordelijke hoofdstad alom respect af, ook van de gemeente.

FRANS VAN ROOIJEN

Veel respect voor bloeiend Groningen

Nait soez'n (niet zeuren) luidt een Gronings gezegde. En dat lijkt ook het parool van de grote en bloeiende afdeling Groningen van Humanitas. 'Wij herkennen snel waar onze doelgroepen behoefte aan hebben', vertelt Willemien Lenstra, bestuurslid en vrijwilliger van de afdeling Groningen. 'Voor degenen die niet of onvoldoende geholpen worden door de bestaande instellingen voor welzijn- en gezondheidszorg zetten wij nieuwe projecten op.'

De afdeling Groningen heeft wel dertig projecten op de rails. Zij staat bekend als concreet en creatief waardoor er telkens nieuwe activiteiten van de grond komen. Samenwerking met andere organisaties wordt daarbij niet geschuwd. 'Wij hebben een intensieve samenwerking en overleg met de professionele welzijnsinstellingen, instellingen voor geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGZ)', zegt Lenstra. 'Dit is een van de peilers van ons succes.' Door samenwerking kan namelijk veel meer worden bereikt dan op eigen houtje. Lenstra vervolgt: 'Overleg met vrijwilligersorganisaties als het Rode Kruis, de stichting Zonnebloem en de welzijnsinstellingen voor ouderen voeren wij in de door Humanitas opgezette stedelijke stuurgroep vrijwilligersorganisaties.

Gasthuis

Onlangs heeft Humanitas samen met een aantal leden van deze stuurgroep een gasthuis opgezet voor mensen die nog

maar enkele weken te leven hebben. Daar worden zij verzorgd door vrijwilligers.'

Het Somalisch pension is een nieuw project dat eveneens tot stand is gekomen door samenwerking met andere instanties. Het viel op dat de reguliere zorg onvoldoende was uitgerust om een aantal getraumatiseerde Somalische vluchtelingen te helpen. Een ander project, opgezet samen met de gemeente, is de Eterie. Lenstra: 'Dit is een restaurant in het pand dat Humanitas gebruikt voor multiculturele bijeenkomsten. Iedereen kan er voor een tientje maaltijden uit de hele wereld krijgen. Het is een gemeentelijk werkgelegenheidsproject voor langdurig werklozen, met name allochtonen.'

Campagne

In veel projecten vinden wij de creatieve aanpak van de afdeling terug. Zo bundelt Groningen sommige hulpvragen binnen één project. Nederlandse vrijwilligers werden door ouderen nog wel eens gebruikt als klaagpaal. Tegelijkertijd waren er allochtonen die graag met Nederlanders in contact wilden komen en de taal beter wilden leren. Groningen heeft die groepen aan elkaar gekoppeld. Allochtonen bezoeken nu ouderen. Allochtonen hebben veel respect voor ouderen die op hun beurt niet zo zeer klagen als wel hun wijsheid willen overbrengen op allochtonen.

Om voldoende steun te hebben voor alle activiteiten werft de afdeling Groningen leden en vrijwilligers in het kader van Humanitas landelijke wervingsac-

■ De afdeling Groningen laat graag de handen wapperen.

tie. René Hoving, lid van de Groningse Humanitas bestuursafdeling PR (publiciteit): 'De vorm en de inhoud van onze acties sluiten vaak aan bij de beleavingswereld van jongeren. Vooral onder hen willen wij werven. Daarvoor hebben wij bekende Groningse popmuzikanten en een voetballer gevraagd om vrijwilligerswerk te doen bij verschillende doelgroepen, zoals verstandelijk gehandicapten en alleenstaande allochtone jongeren. De plaatselijke televisie en de krant maken daar gedurende een aantal weken melding van.' Plaatselijke notabelen hebben al medewerking toegezegd. Eind februari gaf wethouder Pijlman taalles aan een jonge asielzoeker. Directeur Kees van Twist van het Gronings Museum zal werk exposeren van allochtone kunstenaars. Cabaretier Bert Visser gaat zich inzetten voor verstandelijk gehandicapten, Laurens Kroon van de woningbouwvereniging rijdt mee met de Klussenbus om een huis voor vluchtelingen te schilderen.

Sommige afdelingsbestuurders menen dat het ontbreken van welzijnsvoorzieningen die wel in de Randstad maar niet in Groningen te vinden zijn, een belangrijke stimulans vormt voor de succesvolle samenwerking in het Groningse. Gebreken maken mensen afhankelijk van elkaar en dat schept saamhorigheid.

Nieuw jasje Humanist

De redactie van het humanistisch tijdschrift *De Humanitas* is bezig met een ingrijpende vernieuwing. Zowel de opmaak als de inhoud worden aangepast. Zo gaat de voorkant er heel anders uitzien en staan er verschillende nieuwe rubrieken op stapel. De beoogde veranderingen moeten *De Humanist* een nieuw, helder en modern uiterlijk geven. De veranderingen zullen de komende lente worden doorgevoerd.

Weekends homoseksuelen

In samenwerking met de De Homo/Lesbische Werkgroep en Odyssee Maatschappelijke Ontwikkeling organiseert het Humanistisch Verbond een aantal weekends voor homoseksuelen. Het eerste is al in februari geweest, maar in mei staat nog een weekend op het programma: van 26 tot en met 28 mei. Voor meer informatie: secretariaat Odyssee Maatschappelijke Ontwikkeling, telefoon 043 · 352 5793.

Jonge Humanisten in liefde en conflict

De Jonge Humanisten zijn begonnen met een cyclus van vier lezingen over relaties. Onder de titel *Jij en Ik in liefde en conflict* komen zij in vier maanden tijd vier keer bijeen in Amsterdam. De eerste twee lezingen zijn geweest in januari en februari. De overige lezingen staan in maart en april gepland. Ter sprake komen de noodzaak van liefde en intimiteit, het verlangen ernaar en ook de twijfels die deze gevoelens kunnen oproepen. De Jonge Humanisten werken hierbij samen met de Amsterdamse afdeling

Werken met waarden

Aan het begin van de 21e eeuw staan we voor principiële keuzes: hoe te leven in een multiculturele, hardwerkende computersamenleving, met straatgeweld, met wachtlijsten in de zorg, met grenzen aan milieu en economie? Wat worden onze nieuwe normen en waarden? Het boek *Werken met waarden* is een must voor sociaal betrokken mensen. Voor levenskunstenaars en wereldburgers. Het boek schetst de noodzaak van een vernieuwd 21e eeuws humanisme: verbreed, open, sociaal kritisch en opiniërend. In dialoog met islam, hindoeïsme en boeddhisme. *Werken met waarden* geeft de agenda voor een landelijk debat over sociale en morele waarden in de 21e eeuw. Naast de 21 prikkelende agendapunten bevat het boek inspirerende interviews met en uitspraken van onder andere filosoof Harry Kunneman, de bestuurders

Ed van Thijn, Jacob Kohnstamm en Louise Groenman, geluksprofessor Ruut Veenhoven, Ahmed Aboutaleb van Forum, econoom Arjo Klamer en vakbondsleider Lodewijk de Waal. Ter afsluiting laten enkele medewerkers van humanistische organisaties zien hoe zij werken met waarden en hoe zij de agendapunten denken te kunnen vormgeven.

Werken met waarden. Levenskunst en maatschappelijke betrokkenheid in de 21e eeuw (red. Marco Oostdijk), ISBN 90 5352 573 4, is voor 19,50 gulden te koop in de boekhandel. Leden van het Humanistisch Verbond kunnen het boek bestellen bij het Landelijk Bureau en betalen slechts f 14,50 door f 17,30 (f 14,50 + f 2,80 porto) over te maken op giro 58 ten name van het Humanistisch Verbond in Amsterdam o.v.v. VAHM43.

van het Humanistisch Verbond en het Amsterdams Humanistisch StudentenRaads-werk. Op donderdag 9 maart staat de lezing Echtpaartherapie op de agenda en op 13 april gaat het over (homo-)seksualiteit. Meer informatie: Jonge Humanisten (Gea Meijers), telefoon 0294 · 430 977.

Uitzicht door Inzicht

Het Humanistisch Vredesberaad organiseert op 18 maart samen met de Jonge Humanisten een themadag onder de titel *Uitzicht door Inzicht*. De initiatiefnemers menen dat er pas een vreedzamere wereld

zal ontstaan als er meer inzicht ontstaat in de oorzaken en gevolgen van geweld en daarbij de rol van diverse partijen in oorlogssituaties. Op de themadag wordt een lezing gehouden over humanitaire interventies in oorlogssituaties en over het internationaal recht. Op dezelfde dag zal het vredesspel Metapontum worden gedemonstreerd. Het lijkt op een schaakspel. Het doel is echter niet om de tegenpartij schaak te zetten, maar om samen een bepaald doel te bereiken. In plaats van te denken in begrippen als *tegenstander* en *slaan*, zullen spelers gaan begrijpen wat de werkelijke betekenis is van *bondgenoot* en *samenwerken*.

Nieuwe professoren Universiteit Humanistiek

De Universiteit voor Humanistiek heeft een aantal nieuwe hoogleraren benoemd. Begin dit jaar werd de Britse sociologe Cynthia Cockburn benoemd tot bijzonder hoogleraar op de Ribbius Peletier leerstoel Feminisme, Humaisme en Emacipatievraagstukken. Als leeropdracht heeft zij oorlogsgeweld, zingeving en sekse gekregen. De benoeming is voor de duur van een jaar. In mei zal Janneke van Mens-Verhulst worden aangesteld als bijzonder hoogleraar Vrouwengezondheidszorg. Deze aanstelling zal samen vallen met een symposium over vrouwengezondheidszorg. Na afloop van deze bijeenkomst zal de Henny Verhagenprijs worden uitgereikt.

Foto: Humanistische Omroep

■ Noodzaak van en verlangen naar liefde inspireren niet alleen Jonge Humanisten.

Vrijwilligersorganisaties maken steeds vaker reclame voor zichzelf. Hoort dat wel bij vrijwilligerswerk of heiligt het doel de middelen?

Steeds vaker trekken vrijwilligersorganisaties als Humanitas de aandacht met behulp van intensieve campagnes. Is reclame ten eigen bate wel gepast, gezien de bescheiden en onbaatzuchtige opstelling van vrijwilligers? Of hebben vrijwilligersorganisaties geen andere keuze dan zichzelf in de kijker te spelen om vrijwilligers te werven?

Foto: Henk Thomas

Veronique Crolla, bestuurslid Vereniging Loesje (voor activiteiten ter bevordering van vooruitstrevende maatschappelijke gedachten)

■ 'Je kunt als vrijwilligersorganisatie mensen er best op wijzen dat je bestaat. Wat voor organisatie ben je eigenlijk, daar mag je het best over hebben. Ja, ik vind wat dit betreft dat het doel de middelen heiligt. Onze organisatie maakt reclame door posters met teksten op te hangen. Belangrijk is dat een campagne niet het hele budget opmaakt. Anders gaan leden en donateurs zich afvragen waar zij eigenlijk hun geld aan uitgeven.'

Mevrouw A.E. de Gelder, Stichting Reclame Code

■ 'Ook voor vrijwilligersorganisaties die een campagne voeren geldt dat de voorlichting niet misleidend moet zijn en moet stroken met de waarheid. Het mag niet denigrerend zijn of valse getuigschriften opvoeren. Evenmin mag een campagne inspelen op de goedgelovigheid van de mensen. Als het binnen die regels blijft, is ook een campagne van Humanitas verantwoord. Misschien is het wel goed om duidelijk te maken waar je voor staat, zo lang het maar

niet miljoenen guldens gaat kosten. Anders kan ik mij voorstellen dat er vraagtekens bij de campagne worden geplaatst.'

Frank Pels, bedenker van de Humanitas-campagne

■ 'Humanitas is eigenlijk nergens aan te koppelen. Zij houdt zich bezig met de dagelijkse maatschappelijke hulp en die is zo kleinschalig dat zij nauwelijks in het nieuws komt. Alhoewel Humanitas van alles doet, draagt dat niet bij aan de bekendheid. Zo raak je uit de hoofden van mensen. Daarom moet je in de media benadrukken dat Humanitas een organisatie is van mensen die het nodig vinden om iets aan de samenleving te doen.'

Jacqueline Kenkel, campagnecoördinator Humanitas

■ 'Ik vind dat het doel lang niet altijd de middelen heiligt. Je moet een campagne maken die bij je past. We zouden natuurlijk opvallen als we een heel aanstootgevend campagne hadden gemaakt. Je naamsbekendheid wordt dan meteen groter; kijk maar naar de advertenties van Benneton. Maar het uiteindelijke effect is dan dat je met al je be-

kendheid er niet sympathieker op bent geworden. De kunst is om alle aandacht te krijgen maar dan wel met een campagne die heel dicht bij je eigen organisatie staat.'

Vera Stein, afdeling Ehtiek van de nvz (Nederlandse Vereniging voor Ziekenhuizen)

■ 'Ik denk dat het voor een vrijwilligersorganisatie noodzakelijk is om je te profileren. Als je dat niet doet wordt het moeilijk om mensen te trekken. Of het doel de middelen heiligt is echter een vraag die je alleen achteraf kunt beantwoorden. Dan weet je pas welke resultaten de campagne heeft opgeleverd.'

Ineke van der Wel, voorzitter Humanitas

■ 'Reclame maak je niet alleen om jezelf aan te prijzen, maar ook om mensen die ons nog niet kennen te laten zien dat we er zijn. Echte vrijwilligers denken vaak dat de behoefte aan vrijwilligerswerk bijna aangeboren is. Maar veel vaker is het met de paplepel ingegoten, of de omgeving heeft je gestimuleerd. Wie dat niet meegemaakt heeft kan door reclame op een idee gebracht worden.'

Agenda

9 maart

Echtpaartherapie, lezing Jonge Humanisten in het kader van de lezingencyclus Jij en Ik in liefde en conflict.

Plaats: van Eeghenstraat 90 in Amsterdam, van 20.00 tot 22.00 uur. Meer informatie: Jonge Humanisten (Gea Meijers), telefoon 0294 · 430 977.

10 maart

Voorjaarssymposium **humanistisch geestelijk werkers** onder de titel Geestelijke verzorging in de 21e eeuw.

Informatie: Universiteit voor Humanistiek (Hugo Letiche), telefoon 030 · 239 01 87.

10/11 maart

Regionale ontmoeting Noord door het Humanistisch Verbond met als thema *In dialoog* in Vormingscentrum SBI in

Korteheemmen. Inlichtingen en aanmelding: Humanistisch Verbond, afdeling Regionale Activering, telefoon 020 · 521 90 00.

10/11 maart

Regionale ontmoeting Noordwest door het Humanistisch Verbond met als thema *In dialoog* in de Volkshogeschool in

Bergen (N-H). Inlichtingen en aanmelding: Humanistisch Verbond, afdeling Regionale Activering, telefoon 020 · 521 90 00.

17/18 maart

Regionale ontmoeting Oost door het Humanistisch Verbond met als thema *In dialoog* in Buitenhotel Alfa in Lochem.

Inlichtingen en aanmelding: Humanistisch Verbond, afdeling Regionale Activering, telefoon 020 · 521 90 00.

17/18 maart

Regionale ontmoeting Zuidwest door het Humanistisch Verbond met als thema *In dialoog* in Olaertsduyn in Rockanje.

Inlichtingen en aanmelding: Humanistisch Verbond, afdeling Regionale Activering, telefoon 020 · 521 90 00.

18 maart

Uitzicht door Inzicht, themadag Humanistisch Vredesberaad i.s.m. Jonge Humanisten. Informatie en aanmelding: Jonge Humanisten, telefoon 020 · 663 63 08 (Remco Nigten) of 010 · 404 91 48 (Rein Heijne).

18 maart

Voorlichtingsdag voor nieuwe studenten Universiteit voor Humanistiek van 11.00 tot 15.30 uur. Informatie en aanmelding: telefoon 030 · 239 0100 of via internet bureau.ieb@uvh.nl.

21 maart

Penningmeesteroverleg Humanitas. Inlichtingen: landelijk bureau, 020 · 523 11 00.

30 maart

Plenair overleg Humanitas-Humanistisch Verbond.

7 april

Uitreiking **Ribbius Peletierprijs**, voor de inzet vanuit een humanistische levensbeschouwing voor (vrouwen-)emancipatie.

Plaats: Agnes Andeweg, Universiteit voor Humanistiek. Informatie: telefoon 030 · 239 01 62.

13 april

(Homo-)seksualiteit, lezing Jonge Humanisten in het kader van de lezingencyclus Jij en Ik in liefde en conflict.

Plaats: Van Eeghenstraat 90 in Amsterdam, van 20.00 tot 22.00 uur. Meer informatie: Jonge Humanisten (Gea Meijers), telefoon 0294 · 430 977.

25 mei

Uitreiking **Henny Verhagenprijs** vanwege de Stichting Vrouwegezondheidszorg aan de Universiteit voor Humanistiek

tijdens symposium Diversiteit in de Vrouwegezondheidszorg van 13.00 - 16.30 uur. Plaats: Agnes Andeweg, Universiteit voor Humanistiek. Informatie: telefoon 030 · 239 01 62.

Nieuws van de PR-Campagne

Campagne van start

Elders in dit nummer is te lezen hoe de PR-campagne is gestart. Deze start is het begin van minstens een jaar campagne voeren. Het ledenaantal moet omhoog en Humanitas moet bekender en onmisbaar worden. Bijna alle afdelingen doen mee aan deze campagne. Zij doen dat op verschillende manieren, variërend van aanwezigheid met stands op markten tot grote persconferenties en *direct mail* acties. Aan het eind van deze maand zal een *direct mail* actie starten die zowel regionaal als landelijk is georganiseerd. De verwachting is dat deze actie een paar duizend nieuwe leden zal opleveren. Nieuwe leden kunnen aangeven of zij ook vrijwilligerswerk willen doen. Na aanmelding op het landelijk bureau zullen de namen van de nieuwe leden zo snel mogelijk worden doorgegeven aan de plaatselijke afdeling, die dan contact kan opnemen met de nieuwe leden. Voor de nieuwe leden/vrijwilligers ligt op het landelijk bureau een informatiepakketje klaar.

Het Nationale Compliment

De NOV (Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk) organiseert in samenwerking met de Rabobank dit jaar voor de vierde keer Het Nationale Compliment, een aanmoedigingsprijs voor inspirerende en vernieuwende vrijwilligersprojecten. Er zijn drie prijzen: van 25.000, 15.000 en 10.000 gulden. Aansluitend op 2001, dat door de Verenigde Naties is uitgeroepen internationale jaar van de vrijwilliger, is gekozen voor het thema *Lokaal Kapitaal, koersen op 2001*. Het Nationale Compliment is voor het project dat in de ogen van de jury het beste gebruik maakt van de eigen capaciteiten, om zo met kracht en zelfvertrouwen de toekomst tegemoet te zien. Inschrijfformulieren moeten voor 30 juni bij de NOV zijn. Meer informatie: NOV, telefoon 030 - 231 98 44 of op internet: www.vrijwilligerswerk.nl.

Transferpunt Humanitas

Op 20 december 1999 heeft het Transferpunt Humanitas de besturen en directies van het welzijnswerk, de maatschappelijke dienstverlening, de gehandicaptenzorg en het ouderenwerk benaderd met het aanbod om te bemiddelen bij het oplossen van de personeelsproblematiek binnen het leidinggevend kader. Menige organisatie en instelling in de welzijnssector kijkt tegenwoordig aan tegen leemten in het bestuurlijk kader. Daarvoor is een oplossing: men kan gepensioneerde of vervroegd uitgetreden hogeropgeleide leidinggevendenden aantrekken om dit probleem tijdelijk te verhelpen tot structurele oplossingen voorhanden zijn. Het mes snijdt daarbij aan twee kanten. In de eer-

ste plaats is uit onderzoek gebleken dat een groot aantal *post-actieven* het als een gemis ervaren dat zij geen verantwoordelijkheid meer dragen en dat de samenleving geen beroep meer op hen doet. Zij voelen dit als een verlies van status en autoriteit. Het Transferpunt Humanitas kan hen helpen om zich dienstelijk te maken. Tegelijk blijkt dat hun kennis en ervaring nog heel goed inzetbaar is bij tijdelijke projecten en een goede oplossing biedt in de huidige overspannen arbeidsmarkt. Het Transferpunt Humanitas gaat bemiddelen tussen de *post-actieve* leidinggevendenden en organisaties die behoefte hebben aan bestuurlijk kader. Bij die bemiddeling gaat het onder andere om afspraken over beloning, tijdsduur van de inzet en arbeidsvoorwaarden. Voor het inschrijven en in behandeling nemen van een vacature van een organisatie/instelling wordt een bijdrage van 500 gulden gevraagd. Voor het inschrijven en behandeling nemen en voor het zoeken naar

een job voor *post-actieve* leidinggevendenden is een bijdrage van 100 gulden per bemiddeling verschuldigd. Bij elke volgende bemiddelingsopdracht zullen de hiervoor genoemde bijdragen moeten worden betaald. Meer informatie: Landelijk Bureau Humanitas (Bart Schenke), telefoon 020 - 523 11 12.

Burendag 2000

Afdelingen van Humanitas die voorbereidingen treffen voor het organiseren van een lokale Burendag, hebben inmiddels een brief ontvangen met een antwoordformulier. Daarop kunnen zij invullen welke activiteiten zij plannen. De organisatie van de Burendag (Humanitas en Aedes, vereniging van woningbouwcorporaties) wil met het oog op publiciteit een inventarisatie maken van de invulling van de verschillende lokale burendagen. In bijna twintig gemeenten worden momenteel voorbereidingen getroffen voor een lokale burendag.

Nieuw hoofdbestuur Humanitas.

Tijdens de AVA afgelopen november is het nieuwe hoofdbestuur van Humanitas gekozen. Een aantal bestuursleden is nieuw en een aantal is herkozen. De bestuursperiode geldt in principe voor vier jaar. Van links naar rechts op onderstaande foto: Jan van Oudenaarden (DB, penningmeester), Marie-José Geenen (HB), Els Berman (DB), Piet Snel (HB), Ineke van der Wel (DB, voorzitter), Guus Schippers (HB), Guus Annokkee (DB, secretaris), Wouter Bos (HB), Yvonne Kortooms (HB), Hans Hijgemann (HB), Servaes Limpens (HB). Niet op de foto: Gerrit Eveleens (DB, vice-voorzitter), Jos Cherpenath (HB), Filia Kramp (HB) en Annemarie Willebrands (HB).

Foto: Henk Thomas

■ Het nieuwe hoofdbestuur heeft er zin in.

Vragen

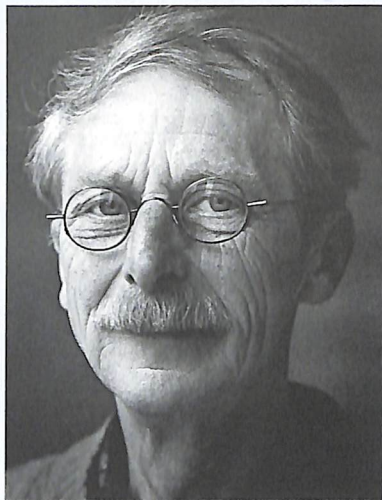

Foto: Henk Thomas

■ Juridisch medewerker mr. Ton van den Brink

Persoonlijke aansprakelijkheid van verenigingsbestuurders

Zou een bestuurslid van een afdeling, district of van de vereniging persoonlijk aansprakelijk kunnen zijn voor besluiten of handelingen van mede-bestuurders of van het bestuur waarvan hij deel uitmaakt?

Bestuurders van een vereniging of van een andere rechtspersoon, zoals een stichting, kunnen op twee verschillende manieren worden geconfronteerd met de gevolgen van hun handelen. Daarvoor kunnen zij persoonlijk, met hun privé-vermogen, aansprakelijk worden gesteld.

In de eerste plaats kan er sprake zijn van interne aansprakelijkheid: aansprakelijkheid ten opzichte van de vereniging als de bestuurder zijn taak niet behoorlijk vervult. Deze aansprakelijkheid is gebaseerd op wat in de wet kennelijk onbehoorlijk bestuur wordt genoemd. Een bestuurder die zijn verplichtingen ten opzichte van de vereniging niet behoorlijk nakomt, kan volgens de wet door de vereniging aansprakelijk worden gesteld voor de schade die hij daarvoor veroorzaakt.

De praktijk

Deze wettelijke bepaling klinkt echter dreigender dan zij in de praktijk is. Het is namelijk vaak helemaal niet duidelijk wat behoorlijke vervulling van de taak inhoudt. Dat hangt veelal

af van de situatie. Overtreding van de wet of de statuten is doorgaans duidelijker. Wordt bijvoorbeeld geen boekhouding bijgehouden, dan zal al snel tot onbehoorlijk bestuur worden geconcludeerd. Maar meestal kan een bestuurder redenen geven voor zijn handelen en kunnen beargumenteren dat bij hem de overtuiging bestond dat zijn handelen de vereniging ten goede zou komen of in ieder geval niet zou schaden.

De rechtspraak

In de rechtspraak wordt er in het algemeen vanuit gegaan dat er pas sprake is van onbehoorlijk bestuur als beslissingen worden genomen waarvan de bestuurder redelijkerwijs kon weten dat deze niet in het belang van de vereniging waren. Er is dus slechts dan aansprakelijkheid, als men moet aannemen dat geen enkele redelijke bestuurder in dezelfde positie op deze wijze zou hebben gehandeld. Dat houdt in dat een bestuurder in het algemeen niet kan worden aangesproken op beleidsfouten.

Het niet redelijk handelen moet voorts door de vereniging afdoende kunnen worden bewezen. Vermoedens zijn niet voldoende. En tenslotte moet ook worden aangegeven en aangetoond welke schade de vereniging precies lijdt en in welke mate de schade te wijten is aan het handelen van de bestuurder.

Derden

Naast deze interne aansprakelijkheid tegenover de vereniging kan er voor bestuurders in bepaalde omstandigheden aansprakelijkheid bestaan jegens derden die niet tot het verenigingsverband behoren. Dat heet externe aansprakelijkheid.

In principe is een bestuurder niet persoonlijk aansprakelijk tegenover derden wanneer hij namens de vereniging handelt. De vereniging is immers de rechtspersoon aan wie zijn handelingen toegerekend worden. Maar er is een aantal uitzonderingen. Een bestuurder is persoonlijk aansprakelijk voor het plegen van een onrechtmatige daad. Denk aan de bestuurder die een overeenkomst sluit terwijl hij weet dat de vereniging deze overeenkomst niet zal kunnen nakomen. Bijvoorbeeld een bestuur-

der die iets koopt terwijl hij weet dat de vereniging dat niet kan betalen.

Ook is sprake van een onrechtmatige daad in het geval bestuurders handelingen verrichten waartoe zij niet bevoegd waren. Niet bevoegd kan inhouden dat zij verbintenissen aangaan waarvoor zij geen vertegenwoordigingsbevoegdheid bezitten of verbintenissen die buiten het doel van de vereniging liggen. De eisende partij zal bij de rechter moeten aantonen dat het bestuurslid tegenover hem onrechtmatig heeft gehandeld én dat hij daardoor schade heeft geleden.

Risico's

Deze persoonlijke aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad zal zich overigens niet snel voordoen: meestal zal de rechtspersoon zelf aansprakelijk worden gesteld voor onrechtmatige daden, gepleegd door een bestuurder. Dit heeft te maken met de risico-aansprakelijkheid die de vereniging als rechtspersoon bezit. De vereniging draagt als het ware het risico voor onjuiste handelingen van het personeel of het bestuurslid tegenover derden. Alleen als de vereniging kan aantonen dat de bestuurder daarvan persoonlijk een verwijt kan worden gemaakt, kan daaruit persoonlijke aansprakelijkheid volgen.

Colofon

Van Mens Tot Mens is het tijdschrift van Humanitas Nederlandse vereniging voor maatschappelijke dienstverlening en samenlevingsopbouw.

Adres Postbus 71 1000 AB Amsterdam

Telefoon 020 - 523 11 00

Fax 020 - 622 73 67

Internet www.humanitas.nl

Postgiro 582000

Abonnementen f 20,- per jaar

ISSN-nr. 0166-1124

Aanmelding voor lidmaatschap schriftelijk bij het Landelijk Bureau van Humanitas, Postbus 71, 1000 AB, Amsterdam. Postgiro ledenadministratie 294050

Redactie Jacqueline Kenkel, Michael Kerkhof, Wendy Maas, Henk Vlaming

Medewerkers Ton van den Brink, Bamber Delder, Omke Oudeman, Frans van Rooijen, Henk Thomas

Vormgeving Casper Klaasse, Hans Klootwijk

Illustratie Majel

Foto omslag Henk Thomas

Druk Boom Planeta

Nalaten is iets heel anders dan nalatigheid

Bij een overlijden moet er snel heel veel geregeld worden. Dat gaat veel gemakkelijker als u zelf al maatregelen heeft genomen. Maar veel mensen vinden het moeilijk of onaangenaam om zulke maatregelen te treffen.

Het Steunfonds Humanisme heeft betrouwbare, ervaren mensen die u kunnen helpen. Als uw executeurtestamentair bespreken ze met u hoe uw laatste wil er uit moet komen te zien. En uiteindelijk dragen ze ook nog zorg voor punctuele uitvoering.

Het Steunfonds Humanisme is opgericht door het Humanistisch Verbond. Het Humanistisch Verbond strijdt voor een humane, tolerante samenleving. Vraag gerust meer informatie, telefonisch op nummer (020) 521 90 00 of met de onderstaande bon.

STEUNFONDS
Humanisme

JA ik wil meer informatie over een executeur-testamentair van het Steunfonds Humanisme.

naam _____ v / m

adres _____

pc / plaats _____

telefoon _____

M

Stuur deze bon in een envelop zonder postzegel naar:
Steunfonds Humanisme, Antwoordnummer 10938,
1000 RA Amsterdam

Tijd voor jezelf?

Neem tijd voor jezelf. Verras jezelf. Vorm je mening aan de hand van diepgravende interviews, boeiende reportages en prikkelende visies. Met artikelen over interessante levensvisies, ethiek en de keuzes van kleurrijke mensen.

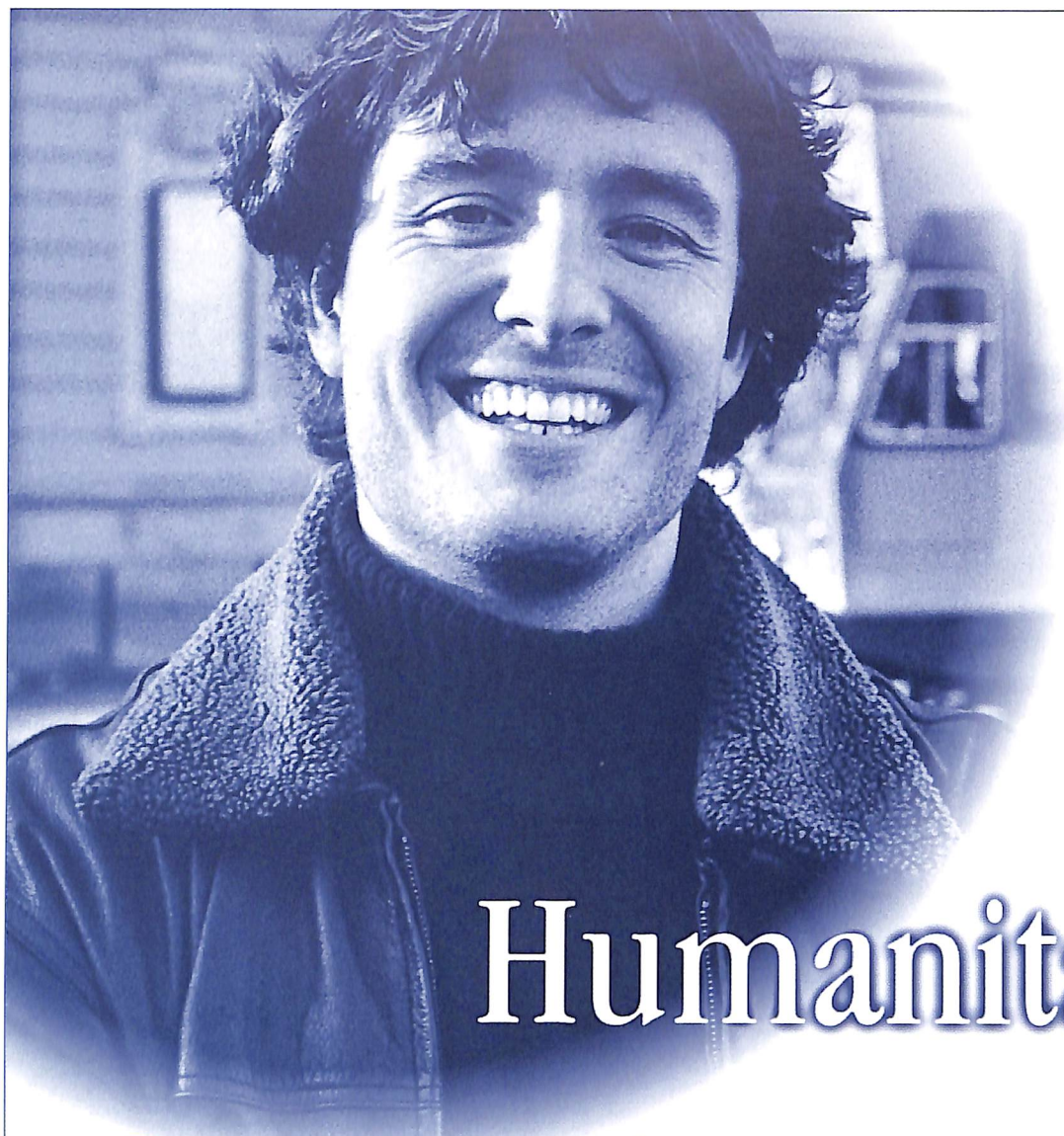
Geniet van de Humanist

Neem een proefabonnement op het boeiende opinieblad HUMANIST. Voor maar één tientje krijgt u de drie volgende nummers thuisgestuurd. Maak hiervoor f 10,- over op giro 58 van het Humanistisch Verbond te Amsterdam o.v.v. VAME.10. Iemand anders de HUMANIST cadeau doen kan natuurlijk ook: even bellen met (020) 521 90 00.

HUMANIST

Voor meer informatie, jaar- en cadeau-abonnementen: tel: (020) 521 90 00

Humanitas?

Dat is Mano Barten.

Mano Barten (29) is vrijwilliger bij Humanitas. En het begrip vrijwilliger kan alles inhouden. Mano Barten heeft zich onlangs opgegeven als begeleider van de Humanitas-kindervakantieweken.

Barten woont in Amstelveen. Werkt als manager bij een orkest. Vindt het leuk om heel direct met mensen te werken. 'Hier met die kinderen zie ik wat ik doe en waarom ik het doe', zegt hij. En verder is zijn motivatie om dit werk te gaan doen heel eenvoudig: 'Kinderen zijn leuk en kinderen met problemen moet je helpen. Uit principe. Ja, want mijn principes hebben alles te maken met dat mensen in elkaar geïnteresseerd zijn en zich niet afzijdig houden.' Hij wordt in z'n Amsterdamse wereldje soms wel uitgelachen. 'Wat ga je nou weer doen?', vragen ze 'm dan. 'Nou, dit dus. Want Humanitas is wel okay.'

Vrijwilliger zijn bij Humanitas kan op veel manieren. En we hebben ze keihard nodig, vrijwilligers. Dus als u denkt ook wat van uw tijd en expertise af te kunnen staan, bel dan! En als u geen vrijwilliger kunt of wilt worden, zijn wij ook ontzettend blij met uw lidmaatschap van Humanitas. Voor f 37,50 per jaar. Telefoon **0900 - 486 264 827** ofwel **0900 - HUMANITAS** (35 ct/min.). Of bezoek onze website: www.humanitas.nl.

Doen wat je moet doen.

Humanitas